

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

«ΟΠΟΙΟΣ ΜΕΙΝΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟΣ ΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ, ΑΥΤΟΣ ΘΑ ΣΩΘΕΙ» (Μτθ. 24,13)

Την εποχή του Ιησού οι θρησκευόμενοι ασχολούνταν ιδιαίτερα με το τέλος του κόσμου, το οποίο πίστευαν ότι βρίσκεται επί θύραις. Το ενδιαφέρον τους συγκεντρωνόταν κυρίως στις προρρήσεις προφητών και ψαλμικών στίχων, του Ιεζεκιήλ και Δανιήλ, αλλά και σε αρκετές ενδείξεις από τις εθνικές θρησκείες και μάλιστα των Περσών. Ο Χριστός, στον διάλογο με τους μαθητές Του που θα επακολουθήσει, χρησιμοποιεί φυσικά την παλαιοδιαθηκική διδασκαλία περί των Εσχάτων, αποκαθαίρει όμως αυτήν από την πολιτική της έννοια και από έναν εγκόσμιο λυτρωτή και βασιλέα-Μεσσία, που περίμεναν εναγωνίως οι Ιουδαίοι, στο συνεχόμενο δείπνο του οποίου πίστευαν πως θα συμμετείχαν μόνο τα τέκνα του Ισραήλ.

Μετά τον δριμύ λοιπόν έλεγχο της υποκρισίας των Γραμματέων και Φαρισαίων στο ναό των Ιεροσολύμων (Μτθ. 23,1-36) και την πρώτη προφητεία για την ερήμωση του τόπου (23,37-39), βγήκε ο Ιησούς και απομακρυνόταν από το ιερό (τον ναό και τον περίβολο αυτού) προς το όρος των Ελαιών (ήταν η τελευταία φορά που έκανε τη δημόσια εμφάνισή Του στο Ναό). Τον πλησίασαν τότε οι μαθητές Του για να του δείξουν τα θαυμάσια οικοδομήματα του ναού (όσο ανέβαιναν το όρος), επειδή απόρησαν όταν τον άκουσαν να ομιλεί για καταστροφή και ερήμωση του τόπου, άρα και αυτού τούτου του μοναδικού σε αρχιτεκτονική ποιότητα και μεγαλοπρέπεια Ναού των Ιεροσολύμων (αρχικά διαπνέονταν και αυτοί από εθνικιστική θρησκευτικότητα). Ο Ιησούς τότε, καθ' οδόν, τούς είπε: «Με θαυμασμό δεν βλέπετε όλα αυτά; Σας διαβεβαιώνω ότι δεν θα μείνει πέτρα πάνω στην πέτρα που να μην γκρεμιστεί κάτω». Όταν εκάθησε δε σε ψηλό σημείο του όρους, τον πλησίασαν ιδιαιτέρως οι μαθητές Του (για να μην λάβουν άλλη αφορμή οι Ιουδαίοι) και του είπαν: «Πες μας, πότε θα γίνουν όλα αυτά, και ποιο είναι το σημάδι που θα προαναγγείλει την (ένδοξη και μόνιμη πλέον) παρουσία σου και την συντέλεια του αιώνας τούτου;» Αυτήν την διπλή και ενιαία ερώτηση έκαναν οι μαθητές επειδή δίδασκαν τότε οι ραββίνοι ότι η καταστροφή του Ναού και το τέλος του κόσμου θα ήταν έναν και το αυτό γεγονός -ποιος ο λόγος δηλαδή να υπάρχει ακόμη ο κόσμος, έλεγαν, αν αφανιζόταν ο Ναός, θεωρούμενος ένα από τα 7 σημαντικά πράγματα για τα οποία δημιουργήθηκε ο κόσμος.

Ο Ιησούς δεν απάντησε άμεσα στην ερώτησή τους, αλλά θέλησε να φωτίσει περισσότερο τη συνείδησή τους και να τους πληροφορήσει για τους ηθικούς κινδύνους, τις αιρέσεις και τους πολέμους που θα επακολουθούσαν στο κοντινό μέλλον: «Προσέχετε να μη σας παρασύρει κανείς», τους είπε (ενδιαφερθείτε κυρίως για το πώς μπορείτε να προφυλαχθείτε και όχι για ημερομηνίες), νουθετώντας στην ουσία όλη την χριστιανική κοινότητα που μετέπειτα θα δημιουργούσαν. «Διότι θα έρθουν πολλοί», συνεχίζει, «που ο καθένας θα ισχυρίζεται ότι είναι Μεσσίας (ενώ εγώ είμαι ο Μεσσίας) και θα λένε “είμαι ο Χριστός”, ενώ έτσι θα παραπλανήσουν (λόγω της ομωνυμίας) πολλούς». [Πράγματι αυτά που εξήγγειλε ο Χριστός πραγματοποιήθηκαν. Ιστορικές πληροφορίες αναφέρουν για μεσσιανικούς ήρωες της εποχής και για εθνικιστές θρησκευόμενους, που οδήγησαν ακόμη και σε

εκτεταμένες σφαγές των οπαδών τους από τους Ρωμαίους (ο Ιώσηπος αναφέρει Αιγύπτιο ψευτοπροφήτη που οδήγησε σε σφαγή από τους Ρωμαίους 30.000 οπαδούς του). Είναι γνωστά τα εθνικό-μεσσιανικά κινήματα του Ιούδα του Γαυλωνίτη και των παιδιών του, του Θευδά, του μάγου και προ-γνωστικού θαυματοποιού στη Σαμάρεια Σίμωνα, του ψευτομεσσία Δοσίθεου, του «θείου απεσταλμένου» και στην Αντιόχεια δράσαντος Μένανδρου, του Μπαρ-Κόχμπα, “μεσσία των Ιουδαίων”, και άλλων, που αποπροσανατόλισαν και παρέσυραν πολλούς].

«Τότε θ’ ακούσετε πως γίνονται πόλεμοι, ή προετοιμάζονται πόλεμοι», λέγει ο Ιησούς. [Σύμφωνα με τον ιστορικό Ιώσηπο (που ήταν Ιουδαίος και όχι χριστιανός) είναι αλήθεια πως συνέβησαν πολεμικές συγκρούσεις Ιεροσολυμιτών και άλλων ιουδαϊκών πόλεων με τις ρωμαϊκές στρατιές, εξ’ αφορμής της μη καταβολής από τους πρώτους τής επιβεβλημένης φορολογίας, πριν την καταστροφή πράγματι της Ιερουσαλήμ του 70 μ.Χ., την οποία ο Χριστός προφητεύει]. «Προσέξτε να μην ταραχτείτε», προειδοποιεί ο Θεάνθρωπος. «Διότι πρέπει όλα αυτά να γίνουν (είναι μέσα στο σχέδιο του Θεού που οι άνθρωποι δεν το γνωρίζουν), αλλά δεν είναι ακόμη το τέλος» (ούτε της Ιερουσαλήμ, ούτε του κόσμου, του οποίου την τελική καταστροφή προεικονίζει η πλήρης ερήμωση της Ιερουσαλήμ). «Διότι θα ξεσηκωθεί πρώτα το ένα έθνος εναντίον του άλλου και το ένα βασίλειο εναντίον του άλλου» (Υπονοούνται και οι συμμαχίες των Ρωμαίων εναντίον των ιουδαϊκών συμμαχιών). [Ιώσηπος και Φίλωνας πληροφορούν ότι ταραχές είχαν ξεσπάσει στην Αλεξάνδρεια, εσφάγησαν 50.000 Ιουδαίοι στην Σελεύκεια, και παρόμοια στάση καταγράφηκε στην Ιόππη]. «Και θα συμβούν πρώτα πείνες και επιδημίες και σεισμοί κατά τόπους» [Λιμός που συνέβη στην Ιουδαία, επί Καίσαρος Κλαυδίου, για αρκετά χρόνια έπληξε και τις γειτονικές πόλεις, πανδημία σημειώθηκε επί Καλιγούλα και ερήμωσε την Βαβυλώνα, αλλά και επί Τάκιτου μολυσματική νόσος έπληξε την Ιταλία το 66 μ.Χ. Ο ιστορικός Τάκιτος αναφέρει επίσης σεισμό επί Κλαυδίου, ισχυρότατο επί Νέρωνος στη Μ. Ασία, αλλά και η καταστροφή της Πομπηίας έγινε ως γνωστόν από φυσική έκρηξη]. «Όλα αυτά δεν είναι παρά (μόνο) η αρχή πόνων (και της γέννας: για τον καινούριο κόσμο που ανατέλλει) και δεινών βιαιότατων που θα επακολουθήσουν».

(«Εσείς να προσέχετε τον εαυτόν σας»: Μάρκ. 13,9: ‘Ητοι, ‘Προσέξτε μην απομακρυνθείτε από μένα’). «Τότε (μετά την Ανάληψή Του, οπότε και αποθηριώθηκαν αρκετοί εναντίον των χριστιανών) θα σας παραδώσουν σε θλίψεις και δοκιμασίες. Θα σας θανατώσουν (όπως φόνευσαν τον πρωτομάρτυρα Στέφανο και τον Ιάκωβο, αδελφό Ιωάννου, και αργότερα τον Ιάκωβο τον Αδελφόθεο) και θα σας μισούν όλοι οι λαοί εξαιτίας μου (θα είναι μισητοί οι χριστιανοί, αλλά και αρχικώς οι απόστολοι και μαθητές Του, από αρκετούς συγγενείς και φίλους, από γνωστούς και αγνώστους, από ομόφυλους και αλλόφυλους, από κάθε κοσμικώς σκεπτόμενο άνθρωπο), επειδή θα πιστεύετε στο όνομά μου» (επειδή και μόνο είναι χριστιανοί). «Τότε θα σκανδαλιστούν και αποστατήσουν πολλοί», λέγει ο Κύριος, «και θα καταδώσουν (ενδοοικογενειακές προδοσίες) ο ένας τον άλλο (στην αντίθεση εξουσία) και θα μισήσουν ο ένας τον άλλο». (Ο Χρυσόστομος ομιλεί περί τριπλού πολέμου: Πλανών, εχθρών, και ψευδαδέλφων). «Και πολλοί ψευτοπροφήτες (ψευταπόστολοι) θα εγερθούν» (λαμβάνοντες εξουσία από τον εαυτόν τους και όχι από το Θεό), προειδοποιεί ο Ιησούς, «και θα παραπλανήσουν πολλούς». «Επειδή μάλιστα θα πληθύνει η κακία (διαφθορά και ανομία), η αγάπη (προς το Θεό και τους

ανθρώπους) των πολλών (που θα αποδειχθούν κατ' όνομα μόνο χριστιανοί) θα ψυχρανθεί (θα πάθουν κατάπτωση και θα οδηγηθούν σε αδιαφορία και ιδιοτέλεια)». «ΟΠΟΙΟΣ ΟΜΩΣ ΜΕΙΝΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟΣ (δείξει υπομονή και πίστη) ΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ (των δοκιμασιών και πειρασμών), ΑΥΤΟΣ ΚΑΙ ΘΑ ΣΩΘΕΙ». «Και θα κηρυχθεί πρώτα σ' όλη την οικουμένη (τη ρωμαϊκή κυρίως) αυτό το ευαγγέλιο για τη βασιλεία του Θεού (δεν εμποδίζεται ο Παράκλητος από τους πολέμους και την ηθική πτώση), για να το ακούσουν όλα τα έθνη -επί Παύλου (περίπου 55 μ.Χ.) ήδη είχε κηρυχθεί σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο: βλ. Κολοσσαείς 1,23/ Ρωμ. 15,19)- και ύστερα θα έρθει το τέλος (των Ιεροσολύμων, σύμφωνα και με τον ιερό Χρυσόστομο)».

«Θέλετε να δείτε πώς θα είναι το Τέλος;», τους επεξηγεί ο Χριστός. «Ιδού λοιπόν το μερικόν τέλος (η καταστροφή των Ιεροσολύμων), για να πάρετε, στην ουσία τούς λέγει, αμυδράν εικόνα περί του μεγάλου και οριστικού Τέλους (αφού το τελευταίο αργεί)». «Νά ποια είναι τα σημεία, που επισημαίνουν το τέλος της Ιερουσαλήμ: Όταν θα δείτε να στήνεται στο ιερό (ο Ναός και τα περίχωρα αυτού) “το βδέλυγμα της ερημώσεως” [το βέβηλο σίχαμα που προκαλεί την ερήμωση: είτε οι Ζηλωτές και ξιφοφόροι (Σικάριοι) -που ξεσήκωσαν σε επανάσταση το λαό, κατέλαβαν τον Ναό το 66 μ.Χ. και προέβησαν σε δολοφονίες και κακουργήματα-, είτε ο ανδριάντας του Τίτου που έστησε στα άδυτα του Ναού, είτε καλύτερα τα ρωμαϊκά στρατεύματα με τα ειδωλολατρικά τους εμβλήματα -που οδήγησαν στην ερήμωση και ίσταντο, λίγο πριν από τις πράξεις ολοτελούς καταστροφής, στο όρος των Ελαιών, απ' όπου και ο Χριστός προφητεύει και προειδοποιεί], που προφήτευσε ο Θεός μέσω του Δανιήλ, -ο αναγνώστης ας καταλάβει- (προσθήκη του Ματθαίου, που θέλησε να προειδοποιήσει ότι το ανίερο σημείο ήδη βρισκόταν στον άγιο τόπο) τότε (όταν αυτό δηλαδή στηθεί -οπότε και κατά Χρυσόστομον εννοούνται τα στρατόπεδα των Ρωμαίων: «ΔΟΚΕΙ ΜΟΙ ΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΛΕΓΕΙΝ», Ομιλία ΟΣΤ΄,15), όσοι βρεθούν στην Ιουδαία (στις πόλεις) να φύγουν στα βουνά (όπου παρέχονται πολλές σπηλιές προς απόκρυψη) και όποιος βρεθεί πάνω στο λιακωτό του σπιτιού, να φύγει δια της έξω κλίμακος ή δια των στεγών, χωρίς να κατέβει (αφού δεν προλαβαίνει) να πάρει τα πράγματα από το σπίτι του. Το ίδιο και όποιος βρεθεί στο χωράφι, να φύγει χωρίς να γυρίσει πίσω (αφού και οι εντός φεύγουν μακριά) να πάρει ακόμη και το πανωφόρι του (το πλέον απαραίτητο ιμάτιο, που ριχνόταν στους ώμους, χρησίμευε στις κακές καιρικές συνθήκες και ως σκέπασμα για τον ύπνο). Και αλίμονο στις γυναίκες που θα είναι έγκυες ή θα θηλάζουν εκείνο τον καιρό (αφού από τη βραδύτητα του σώματος με δυσκολία θα μπορούν να μετακινηθούν, ή δεν θα εγκαταλείπουν από αγάπη τα παιδιά τους και μαζί με αυτά θα χαθούν).

«Να προσεύχεστε» (ένεκα των προσευχών ο Θεός σώζει ή συντομεύει και επιβραδύνει δυσάρεστες καταστάσεις), λέγει ο Κύριος, «να μην αναγκαστείτε να φύγετε σε χειμωνιάτικη κακοκαιρία ή μέρα Σάββατο» (καθώς θα δυσκολευθούν, από τους περιορισμούς στην απόσταση που επιβάλει ο μωσαϊκός νόμος) -πράγμα που φανερώνει ότι προς τους Ιουδαίους κυρίως απευθύνεται εδώ ο Ιησούς και όχι γενικά και αόριστα προς τους πιστούς όλων των αιώνων. «Γιατί τα δεινά και η θλίψη (επιμηκυνόμενη δυστυχία) που θα συμβούν τότε θα είναι τέτοια, που δεν ξανάγιναν απ' την αρχή του κόσμου έως σήμερα, και ούτε θα ξαναγίνουν» [Ιστορικά μάς πληροφορεί ο Ιώσηπος ότι όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν επί

καταστροφής της Ιερουσαλήμ από τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Τίτο (70 μ.Χ.), γιατί οι Ιουδαίοι είχαν επαναστατήσει κατά της ρωμαϊκής Αρχής. Όρισε μάλιστα το έργο της καταστροφής να συντελεστεί από 10 λεγεώνες ώστε, περατωθείσης της εκμηδενίσεως των πάντων, δεν φαινόταν αν είχε ποτέ κατοικηθεί η πόλις (Ιωσήπου: Ιουδαϊκός Πόλεμος VII 1,1). Εξελίχθηκε δε τόσο μεγάλη τραγωδία στην 7μηνη πολιορκία της αγίας πόλης ώστε οι ζωντανοί έτρωγαν τους νεκρούς για να επιβιώσουν και, επί 7 χρόνια, οι λαοί έπαιρναν χρώμα από την Παλαιστίνη, αφού ήταν λίπασμα από το αίμα εκατοντάδων χιλιάδων σταυρωμένων Ιουδαίων]. «Και αν δεν λιγόστευε ο Θεός τις ημέρες των δεινών» (εφαρμόζοντας την φιλανθρωπία Του), συνεχίζει ο Κύριος, «δεν θα γλίτωνε κανένας (όλοι οι Ιουδαίοι θα είχαν εξολοθρευτεί). Αλλά για χάρη των εκλεκτών -των Εβραίων που πίστεψαν, πριν την καταστροφή ή μετά, στο Χριστό και ιδίως των χριστιανών που έμειναν εξ ανάγκης εκεί (αν και μεγάλος αριθμός Ιουδαίο-χριστιανών έφυγε και κατέφυγε στην Πέλλα, στην Ιορδανία, εκμεταλλευόμενοι ένα μεσοδιάστημα ειρήνης από το 66-70 μ.Χ.)- θα λιγοστέψει τις ημέρες εκείνες» (χάρης αυτών, που είναι το πολύτιμο υπόλοιπο πίστεως, ο Θεός, δια του ελέους Του, σταμάτησε νωρίτερα το κακό και το θανατικό).

«Αν κάποιος τότε (κατά τη χειρίστη εκείνη θλίψη, αλλά και εν καιρώ) σάς πει: “να, εδώ είναι ο Μεσσίας” ή “να, εκεί είναι”, μην τον πιστέψετε (αφού άλλωστε δεν θα ξαναϊδωθεί ο Υιός του Θεού επί της γης, παρά μόνον εν τη Δευτέρα Αυτού Παρουσία)». «Γιατί θα αναφανούν» (θα αναγορευτούν από μόνοι τους), τούς προειδοποιεί, «ψευδομεσσίες και ψευδοπροφήτες (οι δεύτεροι θα εξαγγέλλουν τους πρώτους), που θα κάνουν μεγάλα και φοβερά θαύματα (ψευδή σημεία-απομιμήσεις των θαυμάτων του Θεανθρώπου, εμπνέοντα φόβο), για να παραπλανήσουν, αν θα είναι δυνατόν, ακόμα κι αυτούς τους εκλεκτούς». «Εγώ σας τα είπα πριν γίνουν» (για να μην μπορεί να δικαιολογηθεί κανείς ότι δεν τα άκουσε, αλλά και για να οπλιστείτε αγιοπνευματικά). «Αν λοιπόν σας πουν (οι ψευδόχριστοι): “Να, στην έρημο είναι ο Μεσσίας” (αρκετοί έσυραν τους όχλους πριν και μετά την εποχή του Χριστού στην απώλεια), μην βγείτε σε συνάντησή Του. Και αν σας πουν: “Να, ο Χριστός είναι κρυμμένος μέσα στα δωμάτια” (όπου και εξατομικευμένα συναντάς τους επισήμους και ακούς τις απόψεις τους), μην τους πιστέψετε». «Γιατί ο Υιός του Ανθρώπου -Δανιήλιος όρος που παραπέμπει στον ερχόμενο Μεσσία. Ο Χριστός δηλώνει μ’ αυτόν την ταπείνωσή του, το πάθος του και την ένδοξη επάνοδό Του- θα έρθει τόσο φανερά (ορατός παντού, όχι άσημα και ταπεινά όπως στην πρώτη Του έλευση), όπως η αστραπή που βγαίνει στην ανατολή και φαίνεται ως τη δύση (θα είναι ολόλαμπρος ο Μεσσίας και θα εμφανιστεί όπως φωτίζει τον ορίζοντα η αστραπή και φαίνεται σ’ όλη την οικουμένη). Στην Παρουσία Του θα μάθουν δηλαδή όλοι, διαμιάς, ποιος είναι πράγματι ο ‘Υιός του ανθρώπου’». «Γιατί “όπου βρίσκεται το πτώμα, εκεί μαζεύονται και οι αετοί”». (Δεδομένης επομένως της ηθικής σήψης και διαφθοράς των Ιουδαίων, επιστρατεύονται οι Ρωμαίοι, οι οποίοι και εφαρμόζουν, ως πρόσκαιρα όργανα του Θεού, την δικαία κρίση Του).

«Αλλά και σε ΕΚΕΙΝΕΣ τις ημέρες» (των εσχάτων), αποκαλύπτει ο Ιησούς, «ύστερα από τη θλίψη ΕΚΕΙΝΗ» (Μάρκ. 13,24: των Ιεροσολύμων τη θλίψη, που αποτελεί ΜΕΡΙΚΗ απεικόνιση του μεγάλου Τέλους, ενώ τους γνωστοποιεί ότι δεν θα συμπέσουν) -μεταφέρεται προφητικά τώρα ο Κύριος στις τελευταίες του κόσμου

ημέρες, αφού και πάλι όλο το νόημα, το κέντρο και η αλήθεια της ιστορίας είναι Εκείνος και η πίστη σ' Αυτόν- «ο ήλιος θα σκοτεινιάσει (δεν θα φαίνεται καν, μπροστά στο υπέρλαμπρο φως του Δεσπότη των όλων) και η σελήνη (που αντλεί από τον ήλιο το φως της) θα πάψει πια να φέγγει. Άστρα θα πέσουν από τον ουρανό (δεν θα χρειάζεται το φως του φεγγαριού και των άστρων, αφού δεν θα υπάρχει πια νύχτα), και οι ουράνιες (αγγελικές) δυνάμεις (που συνέχουν τον κόσμο) θα μείνουν έκπληκτες και θα απορήσουν σφόδρα (ορώντες το άκτιστο λαμπρό φως του Χριστού). [Προφητικές εκφράσεις, που επισημαίνουν τις μεγάλες συμπαντικές αλλαγές που θα συμβούν προς το τέλος του κόσμου]. Τότε θα εμφανιστεί στον ουρανό το σημάδι του Υιού του Ανθρώπου (η απαστράπτουσα μεγαλειότητα του Κυρίου, είτε ο Σταυρός Του), και θα θρηνήσουν όλες οι φυλές της γης (οι άπιστοι). Θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται πάνω στα σύννεφα (εν σώματι και εν νεφέλη, όπως ανελήφθη, Πράξ. 1,11/Αποκ. 14,14), με δύναμη (μετά μυριάδων αγγέλων εις κρίσιν) και λαμπρότητα μεγάλη. Αυτός θα στείλει τους αγγέλους Του (επομένως είναι Θεός) να σαλπίσουν δυνατά (ανασταίνοντας έτσι τους νεκρούς) και να συνάξουν τους εκλεκτούς Του από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα (από τα πιο μακρινά μέρη: ήτοι κανένας δεν θα χαθεί), από ένα άκρο του κόσμου ως το άλλο» (και από όλη την ιστορία).

«Πάρτε μάθημα από τη συκιά», διδάσκει ο Ιησούς (ίσως δίπλα τους υπήρχε κάποια συκιά, που χρησιμοποιήθηκε σαν παράδειγμα και σύγκριση). «Όταν πια μαλακώσουν τα κλαδιά της και βγάλει φύλλα, καταλαβαίνετε πως πλησιάζει το καλοκαίρι. Έτσι κι εσείς. Όταν τα δείτε όλα αυτά, να καταλάβετε ότι πλησιάζει το τέλος, ότι βρίσκεται πολύ κοντά (η κρίση του Θεού). Σας βεβαιώνω πως όλα αυτά θα γίνουν (η άλωση και καταστροφή των Ιεροσολύμων) όσο ακόμη ζουν οι άνθρωποι ετούτης της γενιάς (δηλαδή κάποιοι μαθητές Του, οι πιστοί και μικροί σε ηλικία Ιουδαίοι που τον άκουγαν να κηρύττει κ.λπ.) -Η έννοια της 'γενιάς' έχει για τον Ιησού σύγχρονη εφαρμογή, ομιλεί δηλαδή περί των ανθρώπων των χρόνων Του. Παραβάτε τα λόγια Του: «Θα πέσει πάνω σας η ευθύνη για όλο το δίκαιο αίμα που χύνεται στη γη... Σας βεβαιώνω πως όλα αυτά θα πέσουν πάνω ΣΤΗΝ ΤΩΡΙΝΗ ΓΕΝΙΑ (επί την γενεάν ταύτην)» (Ματθ. 23,35-36). Και αμέσως μετά ακολουθεί ο 'θρήνος' θα λέγαμε του Ιησού για την ερήμωση της Ιερουσαλήμ (Μτθ. 23,37-39). Όλα αυτά ειπώθηκαν περί το 30 μ.Χ. και έλαβαν χώρα το 70 μ.Χ. Και τελειώνει η παράγραφος με τα λόγια του Χριστού: «Ο ουρανός και η γη (όλος ο κόσμος) κάποτε θα εκλείψουν (φανερώνεται ως Θεός), τα λόγια μου όμως (όλα όσα είπε) ποτέ» (ισχυρόν θεμέλιον είναι δηλαδή ο Λόγος του Θεού και ο λόγος Αυτού, όχι το σύμπαν).

Συνεχίζοντας να ομιλεί ο Ιησούς για τον αιφνίδιο ερχομό του τέλους και την εγρήγορση που πρέπει να τηρήσουν οι πιστοί -αφού αυτό είναι το ουσιαστικό νόημα του κεφαλαίου: «Σας τα είπα πριν γίνουν» και «να καταλάβετε ότι πλησιάζει το τέλος»- αναφέρεται στην υγιή περίπτωση του έμπιστου και συνετού δούλου (του εν εγρηγόρσει και προσευχή διάγοντος), καθώς και στον κακό και ανεύθυνο δούλο (τον εν αμεριμνησία και εν αμελεία ζώντα), τον οποίον θα τιμωρήσει ο κύριός του (ο επανελθών εν δόξη Χριστός), αφού θα έρθει σε μέρα και ώρα που δεν θα την υποσιάζεται. Στη συνέχεια θα αναφερθεί και στην παραβολή των 10 παρθένων, των πέντε συνετών και των πέντε ασύνετων του κεφαλαίου 25, για να καταλήξει: «Να

είστε, λοιπόν, άγρυπνοι. Γιατί δεν γνωρίζετε (εσείς, όχι εγώ) ούτε την ημέρα ούτε την ώρα που θα έρθει ο Υιός του Ανθρώπου». Πριν όμως από τα δύο τελευταία παραδείγματα, ο Ιησούς επισημαίνει και τα εξής σημαντικά: «(Ενώ σας εξέθεσα τα προηγηθέντα της καταστροφής των Ιεροσολύμων γεγονότα, αντιθέτως για το) ποια μέρα και ώρα θα έρθει το τέλος (του κόσμου), κανένας δεν το γνωρίζει. Ούτε οι άγγελοι των ουρανών (άρα ούτε οι άνθρωποι είναι ανάγκη να μάθουν), παρά μόνο ο Πατέρας μου» [Η ανθρώπινη φύση του Ιησού δεν γνωρίζει την ώρα του Τέλους, αλλά γνωρίζει μόνο όσα η Θεότητά Του τής αποκαλύπτει, μας διδάσκει ο Κύριλλος Αλεξανδρείας –ίσως ήταν ακόμη ένα παιδαγωγικό και πνευματικό τέχνασμα του Ιησού, για να αποφύγει συνεχείς και ανούσιες ερωτήσεις γύρω από τη Δευτέρα Παρουσία Του].

«Η (τελική) παρουσία του Υιού του Ανθρώπου», τούς αποκαλύπτει εκ νέου, «θα μοιάζει (στο αιφνιδιαστικόν) με ό,τι έγινε (με την ανεμελιά δηλαδή και τον πνευματικό ύπνο που είχαν) την εποχή του Νώε. Εκείνη την εποχή, πριν από τον κατακλυσμό, οι άνθρωποι (οι κοιμισμένοι κατά την ευσέβεια) έτρωγαν και έπιναν (γαστριμαργία και μέθη είναι σοβαρά πάθη), παντρεύονταν και πάντρευαν τα παιδιά τους (ζώντας μόνο σαρκικά και όχι πνευματικά) μέχρι την ημέρα που μπήκε ο Νώε στην κιβωτό. Και δεν κατάλαβαν τίποτε (θεληματικά δεν θέλησαν να συνέλθουν και να τεθούν σε εγρήγορση, λόγω της κακίας και ακηδίας τους), ώσπου ήρθε ο κατακλυσμός και τους αφάνισε όλους. Έτσι θα γίνει και με την παρουσία του Υιού του Ανθρώπου (θα γίνει εντελώς ξαφνικά ώστε δεν θα αντιληφθούν τα προηγηθέντα σημεία, επειδή η καρδιακή τους νωθρότητα και η άγνοιά τους είναι αποδεκτή από τους ίδιους και τρόπος ζωής τους). Τότε, από δύο ανθρώπους που θα βρεθούν στο χωράφι (εκτελούντες την καθημερινή τους εργασία), διδάσκει ο Χριστός, ο ένας θα παραληφθεί (με ασφάλεια από τους αγγέλους) και ο άλλος θα αφεθεί (ως ανάξιος, για να δικαστεί). Δύο γυναίκες θα αλέθουν στον ίδιο μύλο (ήταν γυναικεία εργασία). Η μια θα παραληφθεί (θα σωθεί) και η άλλη θα αφεθεί (θα χαθεί)».

«Να αγρυπνείτε λοιπόν (με ιδιαίτερη δηλαδή προσοχή, επιφυλακή του νοός και εργασία των εντολών μου)», καταλήγει ο Ιησούς, «γιατί δεν γνωρίζετε ποια ημέρα θα έρθει ο Κύριός σας» (κάθε απρόβλεπτος θάνατος που συμβαίνει ακολουθείται από θεία κρίση του ανθρώπου, που ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΣ ενέχει θέση τελικής ανάστασης και κρίσης του κόσμου). «Να γνωρίζετε και αυτό: Αν ήξερε ο ιδιοκτήτης ενός σπιτιού ποια ώρα της νύχτας θα έρθει ο κλέπτης (αφού είχε φυσικά από πριν ειδοποιηθεί ότι επρόκειτο να γίνει κάτι τέτοιο), θα ξαγρυπνούσε (οφείλουμε να γρηγορούμε για την σωτηρία της ψυχής μας) και δεν θα άφηνε (μόνο η συνεχής επιφυλακή σώζει) να διαρρήξουν το σπίτι του» (ο Υιός του Θεού παρομοιάζεται με 'κλέπτη' μόνο όσον αφορά το απροσδόκητο της ελεύσεώς Του). «Γι' αυτό κι εσείς (που δεν γνωρίζετε την ώρα του θανάτου σας, ούτε και την ώρα της τελικής κρίσης) να ετοιμάζεστε διαρκώς (πάντοτε εν αρετή ευρισκόμενοι), γιατί Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΕΤΕ».

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας, 2003 (Ματθ. 23,34 – 24,51)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, Π.Ν.Τρεμπέλα, εκδ. Ο Σωτήρ, Αθ.
1989, σελ. 421-438

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, Π.Ν.Τρεμπέλα, εκδ. Ο Σωτήρ, Αθ.
1993, σελ. 241-258